

# Adviesraad NBB, rapportage 2013-2014<sup>1</sup>.

Het is nu september 2014. Tien maanden geleden heeft de Algemene Vergadering van de Nederlandse Bridge Bond (NBB) statuten en reglementen aangepast om met de Adviesraad een nieuwe weg in te slaan, met meer nadruk op onderwerpen die van strategisch, dikwijls langetermijnbelang voor de NBB zijn. Tegelijkertijd is de samenstelling van de Adviesraad gewijzigd wat resulteerde in een combinatie van 'externe' leden met deskundigheid op het gebied van sport en samenleving en 'interne' leden met kennis van bridge en van de NBB-organisatie.

De Adviesraad heeft er voor gekozen de Adviesraad meer als gesprekspartner en klankbord van het Bestuur en de Directie te positioneren dan als een commissie of werkgroep die een taak in opdracht van het Bestuur uitvoert.

De toegevoegde waarde van de Adviesraad zit dan ook in (1) de discussie in aanwezigheid van Bestuur en Directie en in (2) de contacten tussen individuele leden van de Adviesraad met Bestuur en Directie op basis van specifieke expertise van de leden van de Adviesraad.

In de periode november 2013 – augustus 2014 is de Adviesraad drie maal bijeen geweest. Aan de hand van een inventarisatie van externe en interne ontwikkelingen, vraagstukken en knelpunten zijn een aantal thema's door de Adviesraad besproken.

Terugkerende thema's waren:

- De al jaren stijgende gemiddelde leeftijd van de leden van de NBB en de geringe populariteit van bridge bij jongeren,
- het binden van bridgeclubs aan de NBB en de daarvoor benodigde dienstverlening en
- het motiveren van het verenigings- en districtskader in een vrijwilligersorganisatie.

Het bridgelandschap is sterk veranderd in vergelijking met de tijd waarin de NBB werd opgericht en in vergelijking met de tijd waarin de grote ledengroei van de NBB werd gerealiseerd en dit landschap zal blijven veranderen. De verhoging van de AOW-leeftijd heeft invloed op het moment waarop mensen aan bridge toekomen en mede door de opkomst van nieuwe media is bridge maar een van de vele vrijetijdsbestedingen waaruit mensen kunnen kiezen.

Het is een zorg van de NBB dat het ledenbestand veroudert en dat de aansluiting van nieuwe generaties bridgers stagneert. Stagnatie treedt op omdat bridge veelal als een (sociale) vrijetijdsbesteding voor ouderen wordt gezien en nauwelijks aantrekkingskracht heeft op jongeren die bridge niet van huis uit hebben meegekregen.

---

<sup>1</sup> Deze rapportage geeft overwegingen op basis van analyses en discussies in de vergaderingen van de Adviesraad van december 2013, maart 2014 en april 2014.

De huidige vergrijzing van het ledenbestand van de NBB vindt haar basis in succesvolle acties uit het verleden. Standaardisering van lesmethoden met 'Van Start tot Finish', structurering docentenopleiding, AVRO-bridgecursus(sen) en 100.000-ledenplan hebben tot grote groei geleid. De groei werd gerealiseerd in een periode waarin veel mensen op relatief jonge leeftijd uit het arbeidsproces stapten en in bridge een geweldige bezigheid vonden. De vergrijzing betekent dat de continuïteit van de NBB op de lange termijn onder druk kan komen te staan. De Adviesraad vindt echter dat het dedain waarmee over vergrijzing wordt gesproken geen recht doet aan het feit dat het faciliteren van denksportbeoefening tot op hoge leeftijd een groot maatschappelijk goed is.

Ondanks de concurrentie met andere tijdsbestedingen volgen elk jaar duizenden mensen een bridgecursus. Maar een voor de NBB teleurstellende ontwikkeling is dat veel nieuwe bridgers thuisbridgers blijven of een thuis vinden in niet bij de NBB-aangesloten bridgeverbanden (bridge/tennis, bridge/golf, bridge/sociëteit, 'grijze' clubs). Het niet lid worden van een bridgeclub en het niet aansluiten van bridgeclubs bij de NBB is overigens een maatschappelijk fenomeen waar veel sportbonden mee te maken hebben. In de huidige tijd wordt het steeds lastiger voor 'ledenorganisaties' om unieke diensten aan te bieden die aansluiting aantrekkelijk maken. Sportbonden als de NBB verliezen hun monopolie, wat minstens zo'n grote bedreiging is als de bovengenoemde veroudering van het ledenbestand.

Ondanks deze zorgelijke ontwikkeling is er alle reden voor optimisme. Er zijn nog steeds honderdduizenden mensen die regelmatig bridgen en er zijn nog steeds duizenden mensen die jaarlijks het bridge oppakken. De kunst is vooral om jongere leeftijdsgroepen aan te boren en de nieuwkomers te binden aan bij de NBB aangesloten bridgeclubs.

Pijlers waarop de activiteiten van de NBB in het verleden rustten - competities en kampioenschappen - hebben aan belang ingeboet en zijn de afgelopen decennia gemarginaliseerd. Het verenigingsblad, jarenlang het visitekaartje en bindend element van de NBB, is in het internettijdperk slechts een van de vele mogelijkheden om over bridge te lezen. Belangrijke klassieke functies van een sportbond als het beheren van de spelregels, het verzorgen van kaderopleidingen en het faciliteren van internationaal topbridge staan tamelijk ver af van de gemiddelde clubbridger. Tegenover deze ontwikkeling staat dat de NBB op een geweldige manier gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheden die moderne ICT biedt: de ontwikkeling van de NBB-website (NBB-portal) en het NBB-Rekenprogramma. Maar ook dit paradepaardje van het afgelopen decennium ondervindt in toenemende mate concurrentie van aanbieders van alternatieve rekenprogramma's<sup>23</sup>. Het onderhouden en verder ontwikkelen van op ICT gebaseerde diensten, in wederom een competitieve setting, is een zorg van Bestuur en Directie. De Adviesraad heeft het Bestuur geadviseerd voor deze problematiek een aparte werkgroep in te stellen en daarin externe, ter zake deskundigen, op te nemen.

---

<sup>2</sup> De ontwikkeling van de internet bridgeclub Stepbridge heeft in nauwe samenwerking met de NBB plaatsgevonden en ook Berry's Internet Club (BIC) heeft zich bij de NBB aangesloten. Maar ook deze successen kennen inmiddels binnen- en buitenlandse concurrenten..

<sup>3</sup> Bij de ontwikkeling van allerlei bridge-apps voor tablet en smartphone is de NBB tot op heden niet betrokken.

In onderwijstoepassingen lijkt ICT tot nu toe de belofte niet waar te maken. In het onderwijs blijkt ICT een goede ondersteuning, maar het sociale aspect van bridge is zo dominant dat de plaats van klassiek fysiek bridge-onderwijs onmogelijk door ICT toepassingen kan worden overgenomen. ICT heeft de plaats van het oefenboek voor een deel overgenomen maar niet de plaats van tafelgenoten en docent.

De NBB drijft op de inzet van duizenden vrijwilligers. De NBB zal het huidige systeem van hartenspelden, keien, sturen en dankjeweldrives moeten evalueren en kijken welke waardering op clubniveau, op districtsniveau en landelijk niveau tot uitdrukking wordt gebracht. Er zullen nieuwe initiatieven moeten worden ontwikkeld om waardering voor de vrijwilligers tot uitdrukking te brengen. Er zal een zekere taakverdeling zijn. De NBB richt zich op de vrijwilligers op districtsniveau en de NBB en de districten samen richten zich op het verenigingskader. Maar voor de vrijwilligers die op verenigingsniveau opereren is de erkenning en waardering uit de directe omgeving van het allergrootste belang.

De NBB is in beginsel een vereniging van verenigingen. Zij zijn de bouwstenen van de organisatie. Spreken over ledenbinding betekent derhalve spreken over het binden van bridgeclubs. Daarnaast is in de Adviesraad aan de orde geweest wat de NBB voor de niet bij een bridgeclub aangesloten bridger zou kunnen betekenen.

Binden van bridgeclubs betekent het motiveren van clubbesturen om lid te worden en te blijven. De prioriteit van de NBB moet zijn: toegevoegde waarde leveren aan verenigingen en hun clubleden. Automatisme is niet van toepassing en solidariteit lijkt niet meer van deze tijd.

Hoewel de bondscontributie buitengewoon laag is, vormt het een grote post op de begroting van bridgeclubs. Het gaat dus uiteindelijk om verenigingsondersteuning in al haar facetten.

Dit betekent:

- Verenigingen helpen nieuwe leden te werven door opleiding en opvang van cursisten, de NBB kan de promotie van bridge door verenigingen actief ondersteunen. Districten en clubadviseurs kunnen hier een goede rol in spelen<sup>4</sup>.
- Bevorderen dat er nauwe relaties tussen verenigingen en bridgedocenten ontstaan om er voor te zorgen dat nieuwe bridgers op een natuurlijk wijze de weg naar een bridgevereniging vinden. Districten en clubadviseurs kunnen ook hier een belangrijke rol in spelen.
- Bevorderen van de toegankelijkheid van clubbridge door de overstap van internetbridge naar clubbridge te vereenvoudigen.<sup>5</sup>
- Zorgen voor (door ontwikkelen van) het beste rekenprogramma en de beste uitslagenservice.
- Zorgen voor (door ontwikkelen van) de beste 'standaard' clubinternetsite.
- Zorgen voor de Nederlandse versie van internationale regelgeving en het verzorgen van wedstrijd-technische kaderopleidingen.
- Organiseren van competities en evenementen waaraan verenigingen deelnemen.

---

<sup>4</sup> Bridge leren en bridgen in clubverband is iets dat zich op lokaal niveau afspeelt. Daar kan de NBB op zich weinig aan doen. Dit gebeurt door docenten en op clubniveau. De NBB kan clubs wel ondersteunen en vrijwilligers enthousiasmeren.

<sup>5</sup> Het is een wens van de NBB om met de definitie van een basis biedsysteem internetbridge en clubbridge dichter bij elkaar te brengen en het spelen met 'nieuwe' bridgepartners te vergemakkelijken.

Andere sportbonden, zoals de KNLTB, hebben uiteenlopende ervaringen met het leggen van de prioriteit bij het ondersteunen en binden van verenigingen. De Adviesraad heeft Bestuur en Directie geadviseerd een rondgang te maken langs enkele sportbonden en te leren van hun ervaringen.

De individuele clubbridger heeft – op het bridgeblad na – weinig binding met de NBB, de honderdduizenden thuisbridger, zo mogelijk, nog minder. Het leek altijd verspilde energie de thuisbridger aan de NBB te binden anders dan de thuisbridgers te stimuleren zich aan te sluiten bij een NBB-bridgevereniging.

De Adviesraad heeft gesproken over de mogelijkheden die er in deze tijd toch zijn om diensten te ontwikkelen voor niet bij de NBB-aangesloten bridgers. Het Bestuur zou de haalbaarheid kunnen (laten) onderzoeken van een vernieuwd individueel lidmaatschap met een op individuen gericht servicepakket, waarin opgenomen het bridgeblad en een licentie voor deelname aan specifieke bridge-evenementen zoals NBB-competities en aan onder auspiciën van de NBB georganiseerde evenementen als kroegentochten en bridgereizen. Dit verdient uitwerking. Hier zou sprake zijn van een trendbreuk wat de nodige voeten in de aarde zal hebben.<sup>6</sup>

Terugblikkend op één jaar Adviesraad, stelt de Adviesraad het volgende vast.

- De eerste drie bijeenkomsten van de Adviesraad, Bestuur en Directie van de NBB hebben vooral een verkennend karakter gehad. Het creëren van een gemeenschappelijk referentiekader voor adviesraadleden met zeer uiteenlopende ervaringen en achtergronden, kost nu eenmaal tijd.
- Op de vraag of de NBB een hoge prioriteit moet leggen bij het binden van niet bij een bridgeclub aangesloten bridgers (de thuisbridgers) is de Adviesraad van mening dat de NBB zijn prioriteit moet leggen bij het binden van bridgeclubs. Het betekent dat de NBB voor de uitdaging staat zijn dienstverlening aan de bridgeclubs op het huidige hoge peil te houden en vooral clubbestuurders moet overtuigen van de wenselijkheid zich aan te sluiten bij de NBB. De Adviesraad heeft de aanbeveling gedaan te rade te gaan bij sportbonden die soortgelijke keuzes hebben moeten maken en van hun ervaringen te leren.
- In de dienstverlening aan de bridgeclubs speelt ICT een grote rol. Om vorm en inhoud te geven aan het ICT-beleid heeft de Adviesraad het Bestuur gesuggereerd een werkgroep in te stellen met specifieke ICT-deskundigheid en daarin externe deskundigen op te nemen.
- De NBB drijft op de inzet van duizenden vrijwilligers. De Adviesraad is van mening dat de NBB zijn vrijwilligerscorps moet faciliteren en zichtbaar moet koesteren. De Adviesraad beveelt aan om het huidige systeem van waardering te evalueren en waar nodig bij te stellen.

LH06102014

---

<sup>6</sup> Sportbonden van individuele sporten profiteren van de samenwerking met grote nationale evenementen zoals schaatstoertochten (KNSB) en Nijmeegse Vierdaagse (NWB).